

Commentaar Quality Sailing bij het voorstel voor het Besluit bemanning zeeschepen

Quality Sailing verleent ondersteuning aan een groot aantal zeegaande zeilschepen op het gebied van nationale en internationale wet- en regelgeving, veiligheidsmanagement en operationele en juridische zaken.

Hoewel het voorgestelde besluit ook de bemanning van zeegaande zeilschepen betreft, blijkt uit het beleidskompas niet, dat organisaties met specifieke kennis van deze categorie schepen, in het bijzonder de belangenvereniging voor de beroepszeilvaart (BBZ), geconsulteerd zijn bij de totstandkoming hiervan.

De kennis-, ervarings- en beroepsvereisten uit het huidige Besluit zeevarenden (hierna: het Besluit) zijn niet van toepassing op zeilschepen minder dan 500 GT. Op deze categorie kleine zeilschepen, die maximaal 36 passagiers/trainees aan boord mogen hebben, is een aparte ministeriële regeling (als bedoeld in artikel 2 lid 5 van de Wet Zeevarenden) van toepassing: de Regeling bemanning zeegaande zeilschepen (hierna: de Regeling). Hierin staan alle kennis-, ervarings- en beroepsvereisten voor afgifte van vaarbevoegdheidsbewijzen aan kapiteins en officieren van deze categorie schepen.

Een gevolg hiervan is, dat aanvullende algemene en scheepstype-specifieke beroepsvereisten zoals opgenomen in Hoofdstuk 4 van het huidige Besluit slechts van toepassing zijn voor zover dat expliciet in die Regeling is bepaald.

Op dit moment zijn daarom de volgende STCW-trainingen niet verplicht voor de afgifte van vaarbevoegdheidsbewijzen voor kapiteins en stuurlieden van zeilschepen minder dan 500 GT:

- brandbestrijding voor gevorderden
- groepsbegeleiding
- crisisbeheersing en menselijk gedrag
- passagiersveiligheid, ladingveiligheid en waterdichtheid van de scheepsromp
- reddingmiddelen

Omdat de tekst van huidig Besluit en Regeling op dit punt ruimte laat voor interpretatie, is hierover de afgelopen jaren een aantal keren onduidelijkheid ontstaan. Ook op dit moment lopen er een aantal bezwaar- en beroepsprocedures vanwege door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) opgelegde aanvullende beroepsvereisten die volgens de betrokken scheepsbeheerders onrechtmatig zijn.

Ik wil dan ook uw aandacht vragen voor een gelijksoortige onduidelijkheid die nu veroorzaakt lijkt te gaan worden door artikel 3.2.1. van het conceptbesluit:

Hoofdstuk 3 Vaarbevoegdheden en beroepseisen

Paragraaf 3.2 Minimumeisen vaarbevoegdheidsverlening zeeschepen

Artikel 3.2.1 Reikwijdte

1. Deze paragraaf bevat de minimumeisen die recht geven op een vaarbevoegdheidsbewijs of bekwaamheidsbewijs voor een functie aan boord van een zeeschip, niet zijnde een

vissersvaartuig, als bedoeld in artikel 23, eerste lid, aanhef en onderdeel a, en tweede lid, van de wet.

2. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot de minimumeisen voor een functie aan boord van een zeilschip van minder dan 500 GT.

Deze constructie zou de indruk kunnen wekken, dat de in lid 2 bedoelde ministeriële regeling voor zeilschepen minder dan 500 GT uitsluitend in de plaats komt van de bepalingen in paragraaf 3.2. Artikel 3.2.1. beschrijft immers de reikwijdte van (uitsluitend) deze paragraaf en ook het gebruik van “minimumeisen” in de aanduiding van de regeling in relatie tot “minimumeisen” in de paragraaftitel zou de suggestie kunnen wekken dat de regeling uitsluitend ter vervanging van deze paragraaf is.

Maar als de huidige systematiek gevolgd blijft worden, zou die regeling óók in de plaats (moeten) komen van de bepalingen uit -in ieder geval- de paragrafen 3.3. (Bijzondere beroepseisen bepaalde scheepstypen) en 3.5. (Aanvullende beroepseisen). Dit blijkt niet (duidelijk) uit de tekst van artikel 3.2.1.(2). Paragrafen 3.3. en 3.5. omvatten echter een groot aantal beroepsvereisten die op dit moment niet van toepassing zijn op de betreffende zeevarenden. Het is uiteraard van groot belang voor de betrokken scheepsbeheerders, dat deze situatie gehandhaafd blijft.

Als gevolg van een vergelijkbare onduidelijkheid in het huidige Besluit en de huidige Regeling zijn moeizame discussies en procedures tussen ILT en scheepsbeheerders ontstaan, die wellicht voorkomen kunnen worden door op dit punt meer duidelijkheid te scheppen.

Om dergelijke toekomstige onduidelijkheden en meningsverschillen over de interpretatie van deze paragraaf in combinatie met de (nog uit te werken) ministeriële regeling te voorkomen, wil ik u dan ook dringend adviseren het conceptbesluit zodanig aan te passen dat ondubbelzinnig duidelijk is dat de regeling voor zeilschepen minder dan 500 GT in de plaats komt van heel hoofdstuk 3, bijvoorbeeld door de bepaling uit 3.2.1.(2) te verplaatsen naar paragraaf 3.1 (Algemene bepalingen) en expliciet te benoemen dat deze regeling in de plaats van heel hoofdstuk 3 komt.

Uiteraard ben ik met genoegen bereid, waar nodig, nadere toelichting te geven.

Jubbega, 11 februari 2024

Fokko Snoek.